

Глобално проучване на стопанската престъпност 2016 г. – резултати за България

Готови ли сте да се защитите? (Вашите конкуренти са!)

36%

от българските участници считат, че са загубили бизнес възможност заради конкурент, за когото мислят, че може да е платил подкуп

37%

от българските участници нямат план за действие при кибер заплаха

38%

от анкетираните компании в България са били обект на едно или няколко икономически престъпления през последните две години

Въведение

Пер А. Съндби

Съдружник, Ръководител
Форензик услуги в
Югоизточна Европа

Ренета Мамасян

Ръководител Форензик
услуги за България

Имаме удоволствието да Ви представим резултатите от тазгодишното издание на нашето Глобално проучване на стопанската престъпност, което обхваща периода от последното ни проучване през 2014 г. до 2016 г. Това е най-голямото по рода си проучване с 6,337 участници от 115 страни.

В България 77 водещи компании споделиха своя опит и така ни предоставиха уникалната възможност да разберем по какъв начин икономическите престъпления се възприемат от бизнеса в България и как влияят върху него. Това, от своя страна, ни позволи да наблюдаваме тенденциите и възприятията на бизнеса за рисковете в бъдеще.

Четири от всеки десет организации в България посочват, че са били обект на измама през последните две години, като 31% от тях са претърпели загуби над 100,000 щатски долара. Тези резултати са значително по-високи в сравнение както с глобалните, така и с резултатите за България от 2014 г. В този смисъл изглежда, че икономическата престъпност нараства, както по честота на отчетените случаи, така и по размер на загубите.

Тревожен е и фактът, че присвояването на активи, подкупите и корупцията продължават да се възприемат като основна заплаха за бизнеса, което означава че тези „традиционни“ престъпления все още не се контролират ефективно.

Фактът, че случаите на икономически престъпления са се увеличили, би трябвало да се разглежда двустранно. От една страна, по-големият брой

случаи лесно създава усещането, че престъпността като цяло, се е увеличила. От друга страна обаче рътът в отчетените случаи може да е резултат от това, че в организациите има по-голяма решителност за преодоляване на проблема с измамите и се прилагат по-ефективни методи за разкриването им. Конкретно за България имаме основание да мислим, че става въпрос за комбинация от двата фактора, тъй като виждаме подобрения в моделите на управление, както и в инструментите, които се прилагат с цел намаляване на икономическите престъпления. Усилията обаче все още изглеждат твърде разпокъсани, за да доведат до убедителни резултати.

Фактът, че в 34% от случаите измамите са били извършени от служители на организацията, основно мениджъри на отдели или мениджъри на по-малки структурни единици, е ясно предупреждение, че системите за вътрешен контрол и за спазване на правилата и процедурите не работят достатъчно ефективно. В същото време, 90% от анкетираните компании твърдят, че корпоративните ценности са ясно комуникирани в организацията им, което показва сериозно разминаване между политики и реални практики.

Прилагането на един по-систематичен подход към управлението на риска от измами със сигурност би имал благоприятно въздействие върху българските организации като цяло. Всеки четвърти участник в проучването посочва, че през последните две години организацията му не е правила, нито осъвременявала, оценка на риска.

Икономическата престъпност се развива динамично и организациите постоянно се изправят пред нови заплахи в непознати до този момент за тях области, особено когато има пресечни точки между нови услуги, нови пазари и нови технологии. Въпреки, че кибер престъпленията са сочени за основна заплаха за бизнеса в бъдеще, българските компании остават до голяма степен неподготвени за нея. Считаме, че

липсата на подготвеност намира отражение и в относително малкия брой български компании, които посочват, че са били жертва на компютърна измама. Това, за съжаление, може да е индикация, че използваните средства за разкриване на кибер престъпления са неефективни, както и че част от тези престъпления остават неразкрити.

Положителен е фактът, че намалява броят на случаите на измами, разкрити по случайност, както и че все повече бизнеси в България използват анализ на данни за идентифициране на нередности. Тази тенденция е в съответствие с глобалните резултати.

Нивото на доверие в местните правоприлагащи органи остава ниско, включително в сравнение с други страни в региона. За огромно съжаление, фирмите не са убедени, че съответните органи разполагат с необходимата квалификация и ресурси, за да им окажат съдействие, ако станат жертва на икономическо престъпление. Нашият опит показва, че често това притеснение се споделя и от представители на тези органи.

За сравнение с региона - резултатите от проучването ни за Румъния показват, че доверието на бизнеса в правоприлагащите органи се е повишило значително, най-вероятно заради съдебните процеси срещу висши държавни служители в страната през последните няколко години.

Благодарим на организациите, които отделиха време, за да вземат участие в проучването. Без Вашата подкрепа докладът за България не би бил възможен. Приканваме бизнес лидерите в страната да се запознаят с проучването и да прилагат резултатите от него. Бихме препоръчали също и обмен на добри практики между компаниите. Вярваме, че проучването ни е полезен инструмент, който ще подпомогне Вашата организация в битката ѝ с рисковете от измами и ще допринесе за подобряване на условията на българския бизнес пазар като цяло.

Съдържание

2 *Въведение*

4 *Основни резултати от проучването относно икономическата престъпност в България*

6 *За Глобално проучване на стопанската престъпност 2016*

8 *Икономическите престъпления в България*

14 *Борба с икономическата престъпност*

17 *Поглед към бъдещето*

18 *Статистически данни за глобалното участие в проучването*

Основни резултати от проучването относно икономическата престъпност в България

1

Икономическата престъпност продължава да е заплаха за бизнеса, но бизнесът изостава с ответната си реакция

- По-голям брой икономически престъпления са отчетени в България през 2016 г. в сравнение с 2014 г. – 38% от анкетираните са били обект на едно или повече икономически престъпления през последните две години – ръст от 13% спрямо предишното издание на проучването.
- Присвояването на активи, подкупите и корупцията и измамите, свързани с поръчки и доставки, са трите най-често срещани икономически престъпления в България.
- По отношение на кибер престъпленията, резултатите за България се отличават значително от глобалните – докато на глобално ниво това е 2то най-разпространено икономическо престъпление, в България то заема едва пета позиция.
- Броят на организациите, станали обект на кибер престъпление, се е увеличил през последните две години, което потвърждава извода ни от 2014 г., че този вид измами ще продължи да расте във времето.
- С оглед на това, още по-тревожен изглежда фактът, че 37% от българските участници нямат план за действие при кибер заплаха, като 1/3 от тях дори не възнамеряват да прилагат подобен план.

2

Броят на икономическите престъпления, разкрити по случайност, отбелязва забележителен спад

- Само 7% от случаите на икономически престъпления в България са били разкрити случайно, което е значителен спад спрямо нивото от 20% през 2014 г.
- Българските компании са започнали да прилагат анализ на риска за определяне на опасността от измами – броят на компаниите, които правят ежегодна оценка на риска от измами, се е увеличил с 2% спрямо 2014 г.
- Въпреки това, компаниите трябва да продължат да работят в тази посока, тъй като 1 на всеки 4 от анкетираните организации никога не е правила подобна оценка.

3

Наблюдава се разминаване между „тона на върха“ и реалността в организацията

- 21% от българските участници посочват, че през последните 24 месеца им е бил искан подкуп, а други 36% считат, че са загубили бизнес възможност заради конкурент, за когото мислят, че може да е платил подкуп.
- Тези данни са индикация, че българският пазар предлага редица предизвикателства и затова компаниите у нас, трябва внимателно да преценяват рисковете от измами и подкуп и корупция, както и да търсят решения за намаляване на тези рискове.
- Мотивацията на служителите (54%), бизнес взаимоотношенията (39%) и накърнената репутация (24%) се посочват като най-сериозните косвени щети от икономическите престъпления.

4

Доверието в правоприлагащите органи остава ниско

- 58% от анкетираните български организации посочват, че нямат доверие в капацитета на право-прилагащите органи да разследват и преследват икономически престъпления.
- Това показва, че е изключително необходимо право-прилагащите органи и бизнес организациите да работят в по-тясно сътрудничество в борбата срещу икономическата престъпност.

За Глобално проучване на стопанската престъпност 2016

Осмото издание на Глобално проучване на стопанската престъпност 2016 беше проведено от PwC в периода между месец юли и месец септември 2015 г. Това е най-голямото по рода си проучване с 6,337 участници от 115 държави. Целта на проучването е не само да представи актуалното състояние на икономическата престъпност, но също и да очертае тенденции и рискове, пред които се очаква да бъдат изправени организациите в бъдеще. Въпросникът съдържа 42 въпроса, обособени в шест секции: Профил на организациите; Тенденции в икономическата престъпност; Технологиите и икономическата престъпност; Профил на извършителя на икономически престъпления и методи за разкриване на измамите; Програми за бизнес етика и спазване на корпоративни правила и процедури; и Програми срещу пране на пари и финансиране на тероризма. С цел да се гарантира конфиденциалността на участниците, всички резултати от проучването са представени в обобщен вид, като са свързани само със съответната индустрия, големина на организацията и други статистически данни. В анализа на резултатите няма референции към конкретни организации.

Статистически данни за българското участие в проучването

77 водещи български компании ни предоставиха изключително ценна информация относно начина, по който икономическата престъпност се възприема от бизнеса в България и влияе върху него. Организациите, взели участие в проучването, са от различни индустрии, като най-голям е броят на участниците от секторите „Финансови услуги“, „Търговия на дребно“ и „Енергетика и добивна промишленост“.

Фигура 1 представя анализ на всички участници в проучването, както и на тези в България, по индустрии.

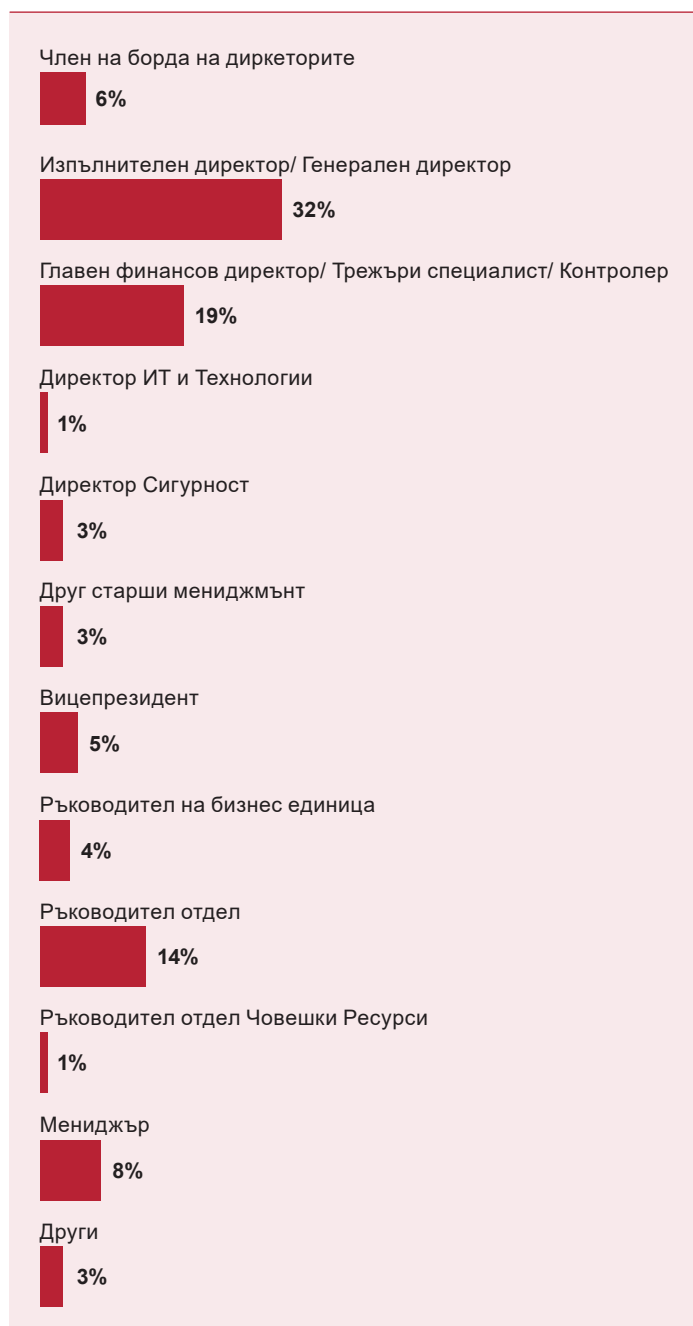
Фигура 1: Анализ на участниците по индустрии (глобално и в България)

Брой участници глобално: 6.337
Брой участници в България: 77

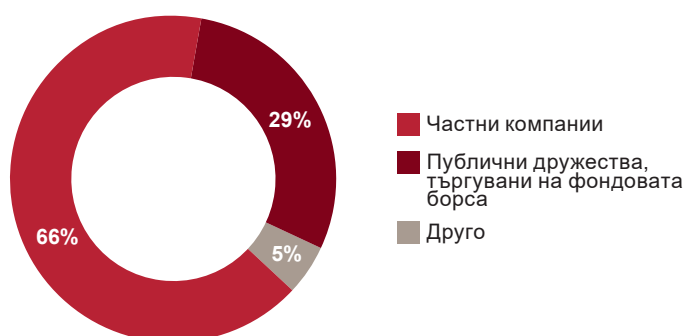
Анализът на участниците по позиция в организацията показва, че в проучването са взели участие предимно изпълнителни директори, президенти и управители (32%), следвани от финансови директори (19%), ръководители на отдели (14%) и мениджъри (8%) (Фигура 2).

Фигура 2: Анализ на участниците по позиция в организацията

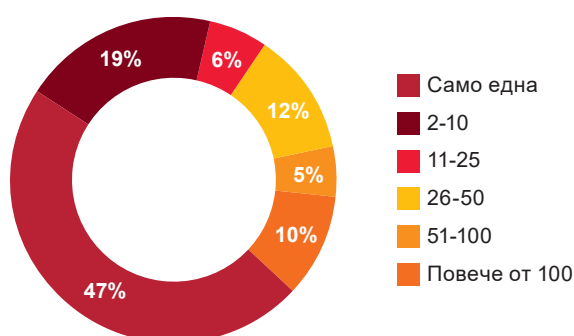

Фигура 3 представя обобщен анализ на собствеността на капитала на компаниите, взели участие в проучването в България. Две трети от тях (или 66%) са частни фирми, 29% са публично търгувани дружества, а 5% от участниците са посочили категория “други“. Почти половината от компаниите (47%) имат дейност само в България, а други 19% имат дейност и извън страната (в до девет други държави) (Фигура 4).

Фигура 3: Собственост на капитала на компаниите, участвали в проучването в България

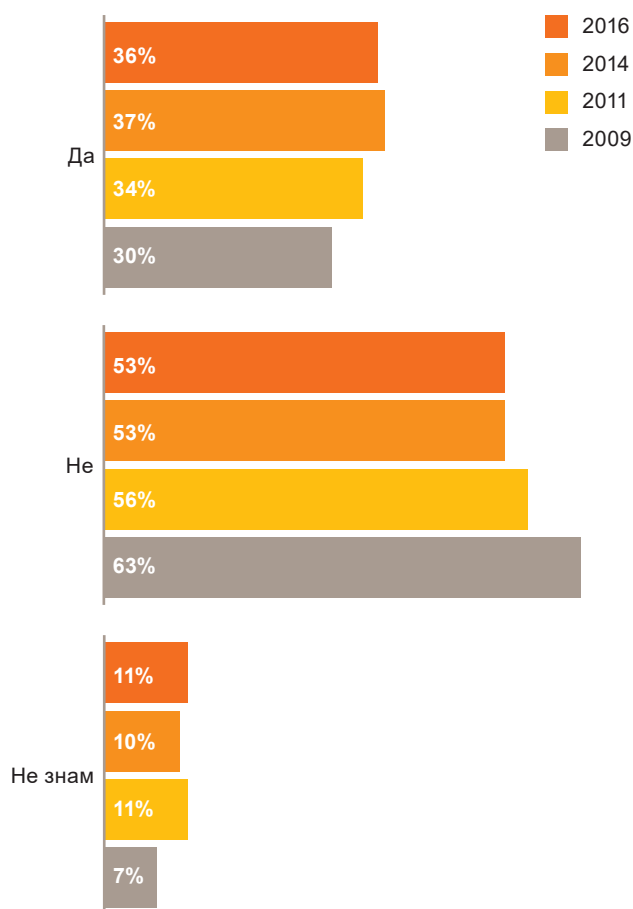
Фигура 4: Брой държави, в които българските компании, участвали в проучването, имат дейност

Икономическите престъпления в България

Глобално проучване на стопанската престъпност 2016 показва, че подкупите и корупцията, прането на пари, счетоводните измами и други подобни престъпления продължават да заплашват икономическата и социална справедливост в света. Вярно е, че на глобално ниво през 2016 г. се наблюдава лек спад в икономическата престъпност, в сравнение с 2014 г. Въпреки това е притеснителен фактът, че през същия период една трета от организациите по света са били обект на икономическо престъпление (Фигура 5).

Фигура 5: Вашата организация била ли е обект на икономическо престъпление през последните 24 месеца? (глобално)

Забележка: През 2015 г. участие в проучването взеха 6,337 организации, през 2013 г. - 5,128, през 2010 г. - 3,877 и през 2008 г. - 3,037. За осем години броят на участниците се е увеличил почти два пъти.

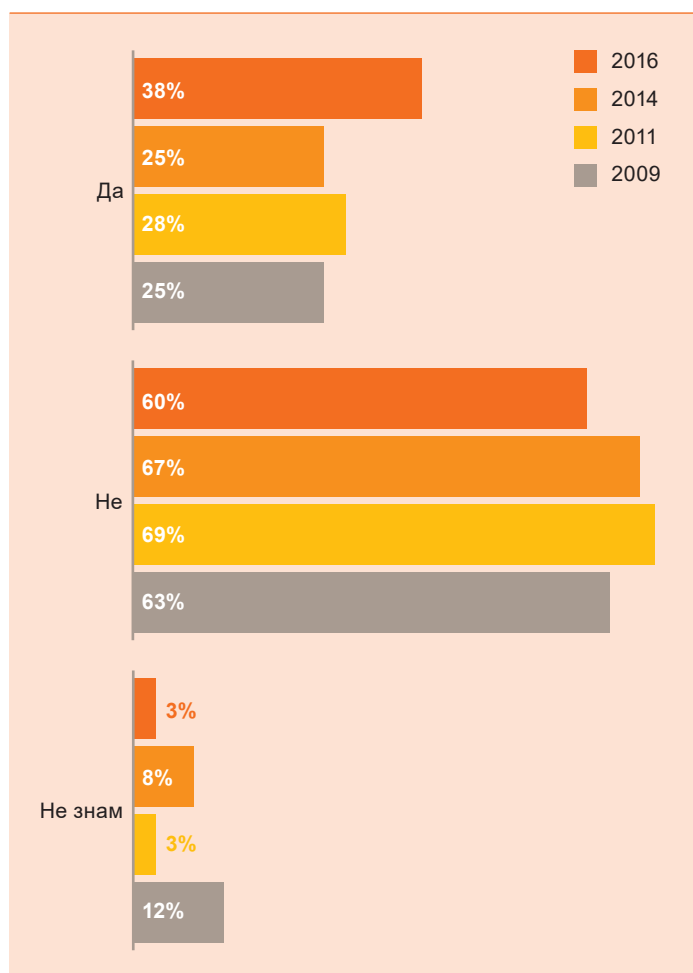
Случаите на икономически престъпления в България са се увеличили от 25% на 38% през последните 24 месеца (спрямо незначителен спад - от 37% до 36% - на глобално ниво). Означава ли това, че стопанската престъпност в България е нарастнала в периода след предишното ни проучване?

Икономическата престъпност има много проявления, всяко от които със свои собствени особености, заплахи и последици.

Причина за наблюдаваното увеличение в броя на случаите на стопански измами може да е реален ръст в икономическата престъпност, но ние считаме, че определена роля имат и следните фактори:

- По-голямата информираност на организациите относно икономическите престъпления, което води до пропорционално увеличаване на броя разкрити случаи;
- Все по-голям стремеж на организациите към прозрачност;
- Темата за измамите в организациите все по-рядко се възприема като тема табу;
- Въвеждането на по-строг контрол и на системи за управление на риска допринасят за разкриване на повече случаи.

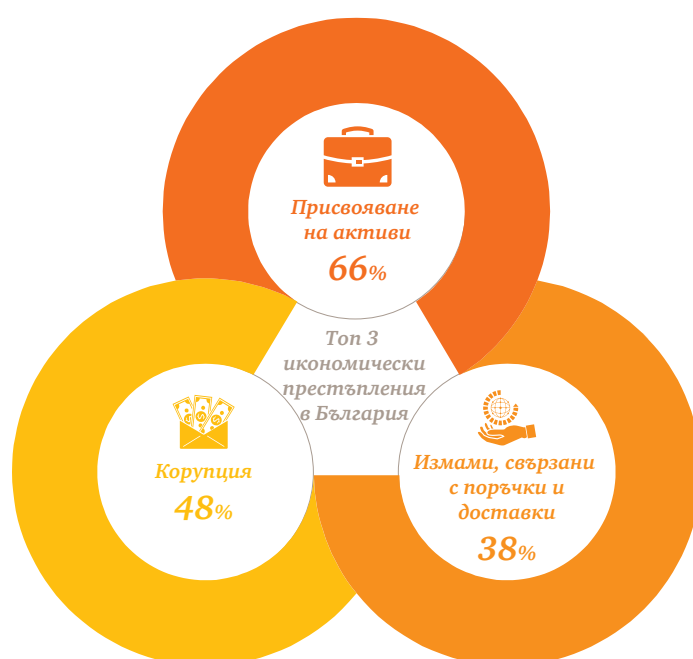
Фигура 6: Вашата организация била ли е обект на икономическо престъпление през последните 24 месеца? (в България)

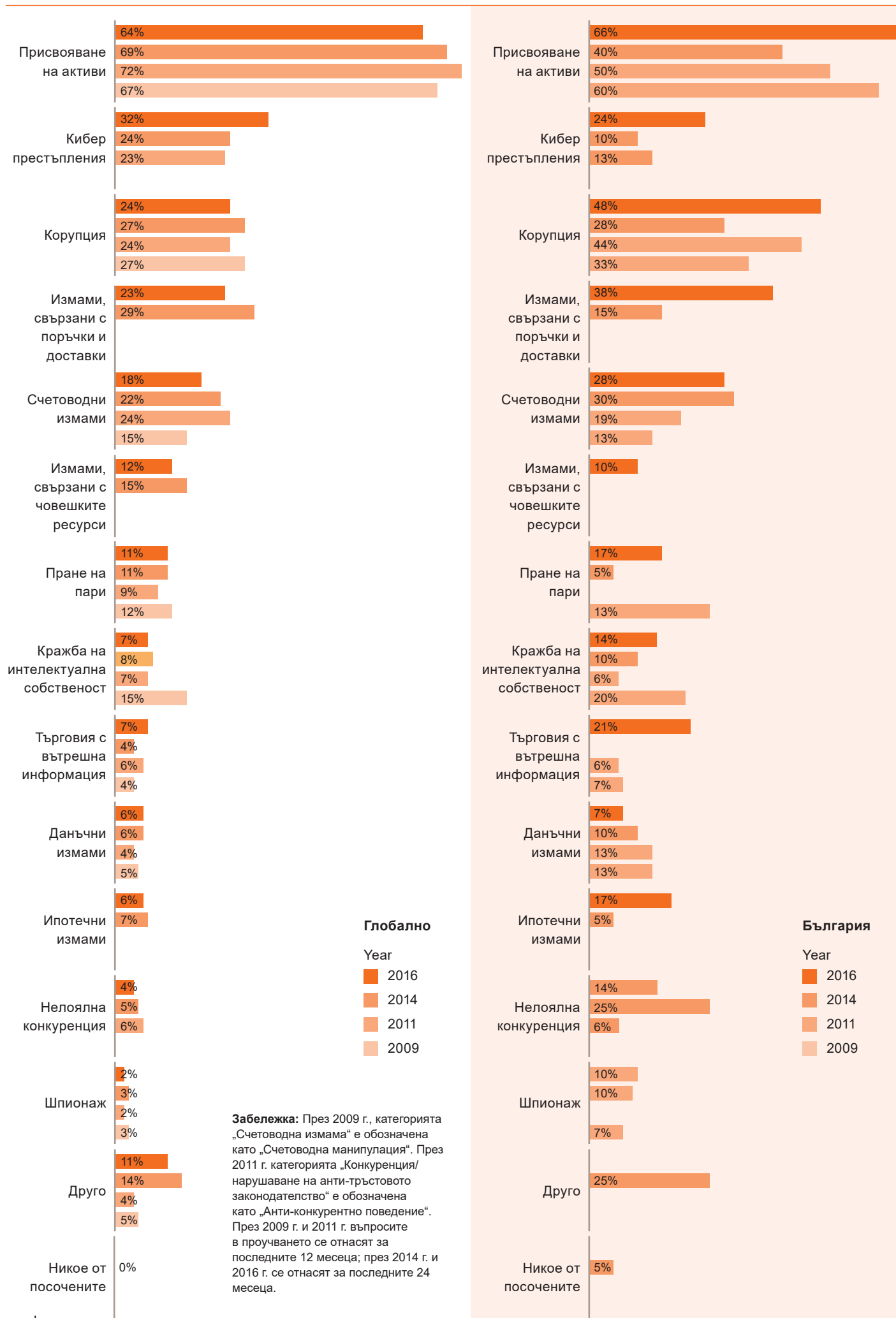
Преобладаващи видове икономически престъпления

Присвояването на активи продължава да бъде икономическо престъпление номер 1, както в света, така и в България. Исторически, това е най-често докладваният вид измама, като половината от организациите, които въобще са били обект на стопанско престъпление, са били обект именно на присвояване на активи. Броят на отчетените случаи е два пъти по-висок от случаите на второто най-разпространено по вид икономическо престъпление. Докато в други държави нивото на подкупи и корупция е намаляло през последните две години, в България броят на случаите се е увеличил с 23%, което прави това икономическо престъпление второто най-често срещано в страната. Въпреки че не попадат сред най-разпространените видове измами, кибер измамите, които отчитат ръст от 14% за последните две години, продължават да бъдат заплаха за българските организации. Фигура 7 по-долу представя трите най-често срещани икономически престъпления в България.

Фигура 7: Топ 3 икономически престъпления в България

Фигура 8: Видове икономически престъпления, на които анкетираните са били обект

#1 Икономическо престъпление в България – Присвояване на активи

Водещата позиция на присвояването на активи до известна степен е предвидима, тъй като този вид измама се счита за най-лесно разкриваемата. Относителният дял на това престъпление в България постепенно се увеличава, което показва, че организациите все още трябва да работят върху подобряването на превантивните контроли, свързани с традиционните видове престъпления. Това също е индикация, че извършителите на измами в България предпочитат по-лесните начини за източване на пари от организацията за сметка на тези, които са по-комплексни и с по-голямо въздействие върху организациите като кибер престъпленията, например.

#2 Икономическо престъпление в България – Подкупи и корупция

През последните години темата за подкупите и корупцията се превърна в гореща тема за публично обсъждане в България. И има причина за това. Подкупите и корупцията са сред най-сериозните икономически престъпления и според участниците в проучването, това е най-големият риск пред бизнеса навсякъде по света, тъй като нанася както директни (финансови), така и косвени щети (напр. загуба на репутация). От гледна точка на разпространение, това е 2то най-често срещано икономическо престъпление в България (48%) и 3то в света (24%). Какъв е реалният брой случаи на подкуп и корупция? Част от трудността при оценката на реалните нива на корупция и подкупи идва от същността на това престъпление. Обществото обръща много повече внимание на подкупите и корупцията в сравнение с другите видове икономически престъпления. Така се създава усещане за по-висока честота на проявление спрямо други видове престъпления, които не са постоянно във фокуса на общественото внимание, като присвояване на активи и счетоводни измами, например. От друга страна, корупцията и подкупите много трудно могат да бъдат доказани, което пък потенциално води до намаляване на броя на отчетените случаи.

#3 Икономическо престъпление в България – Измами, свързани с поръчки и доставки

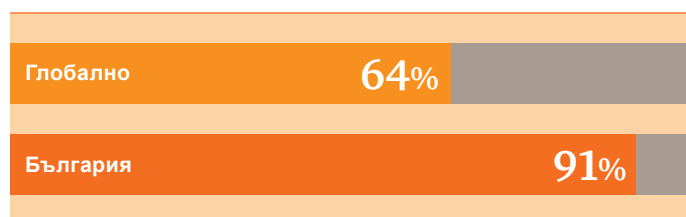
За втори пореден път измамите, свързани с поръчки и доставки, са включени като отделна категория в нашето проучване и се нареждат на 3то място по

разпространение в България. Особеното при този вид измами е, че те могат да останат неразкрити за дълъг период от време. Всъщност опитът показва, че типичната измама, свързана с поръчки и доставки, отнема две години преди да бъде разкрита. От тази гледна точка е възможно броят на отчетените случаи да е по-малък от броя на действителните.

Типичните примери за подобни измами включват: необосновани разходи за труд, неадекватно ценообразуване, дефектни стоки, услуги, резервни части или разходи за поддръжка, фиксиране на цени, конфликт на интереси, тръжна манипулация или нарушаване на тръжна процедура. Предоставянето на несъответстващи стоки или услуги също са типични примери за такива измами.

Според участниците в проучването (глобално и конкретно в България), изборът на доставчик е процесът, който в най-висока степен е изложен на риск от измами. В комбинация с факта, че в България извършителите на злоупотреби са предимно външни за организацията лица, това е ясен сигнал, че опознаването на бизнес партньорите преди започване на съвместна дейност с тях, е от изключителна важност за организациите.

Фигура 9: Измамите, свързани с поръчки и доставки най-често се отнасят до избора на доставчик

Мащабът на измамите с поръчки и доставки в България изисква внимание. Въз основа на набор от предварително дефинирани аналитични тестове, организациите трябва да проверяват редовно "здравословното състояние" на своите системи за поръчки и доставки, с цел идентифициране на необичайни и потенциално измамни счетоводни операции и/или рискови доставчици.

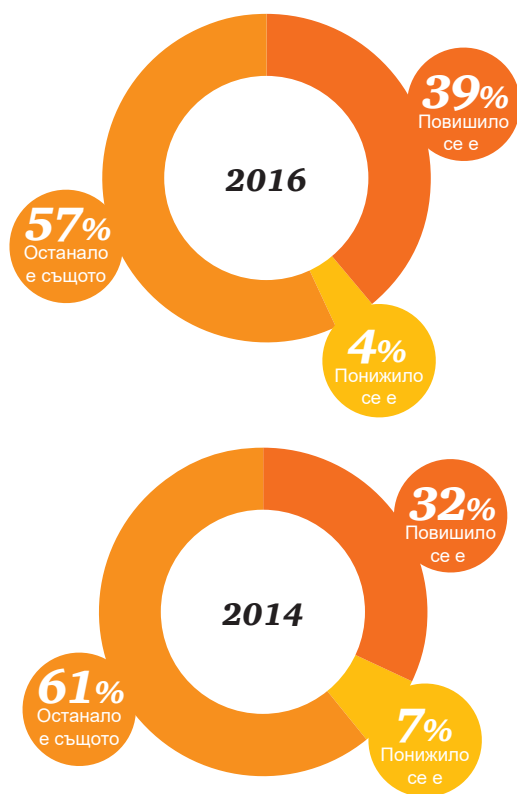
Кибер престъпления – Достатъчно ли е само да сме чували за тях?

Въпреки че за българските участници категорията „кибер престъпления“ беше въведена за първи път в

проучването ни през 2014 г., този вид измами веднага се нареди сред 6-те най-често срещани икономически престъпления. Резултатите от тазгодишното издание на проучването потвърждават нашето наблюдение, че защитата от кибер престъпления не е просто технологичен проблем. Това е въпрос на бизнес стратегия.

Широкото навлизане на технологиите в сферата на бизнес услугите, в комбинация с експлозивния ръст на социалните медии и свързаността на данни, разширяват периметъра, който се нуждае от защита, тъй като организациите оперират в среди, които не са изцяло под техен контрол. Какво трябва да знаят компаниите по отношение на кибер престъпленията? Достатъчно ли е само да са наясно, че такъв риск съществува (96% от българските и 94% от всички участници заявяват, че информираността им за риска от кибер престъпления през последните 24 месеца или е останала същата, или се е повишила), за да защитят своята организация?

Фигура 10: Ниво на информираност в България за риска от кибер престъпления

Едва ли някой ще се изненада, че отговорът на този въпрос е „Не“. В днешно време готовността за ответна реакция на този вид престъпления трябва да се обсъжда внимателно на най-високо ниво в организацията.

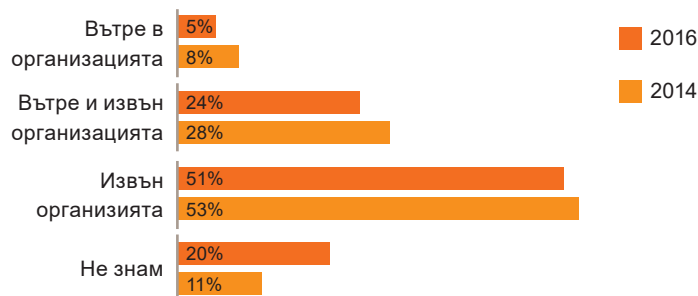
От тази гледна точка изглежда притеснителен фактът, че повечето организации (73% глобално и 74% в България) оставят отговорността за първата реакция изцяло на своите ИТ екипи. За да бъдат обаче компаниите успешни в борбата с измамите, всеки в организацията трябва да има ясни отговорности – от борда и висшето ръководство до средния мениджмънт и почасово заетите работници.

Друго наблюдение от тазгодишното ни проучване, което

поставя под въпрос готовността на местните организации да се справят с кибер престъпления, е фактът, че 4 от 10 участници са посочили, че техните организации нямат разработен план за действие в подобни ситуации. Допълнително, 21% от анкетираните компании в България не знаят дали изобщо имат такъв план. Както и в предишното издание на проучването, и тази година резултатите показват, че около половината от българските участници считат, че заплахата от кибер престъпления за организациите им идва основно отвън.

Фигура 11: Откъде би дошла заплахата от кибер престъпления за българските компании през следващите 24 месеца?

Намаляващият процент на организациите, според които кибер измамите са вътрешна заплаха, както и почти двойно по-високият процент (спрямо 2014 г.) на отговорилите с „Не знам“, отново поставя тревожни въпроси:

- Българските компании разбират ли напълно характера на този нарастващ риск?
- Активни ли са и разполагат ли с необходимите средства, за да водят „битка“ с този вид икономически престъпления?

Ефектът на икономическите престъпления върху бизнеса

Няма съмнение, че икономическите престъпления нанасят щети на бизнеса, както и че щетите трябва да се разглеждат и измерват в два различни аспекта, а именно – директни, т.е. чисто финансови загуби и индиректни, „косвени” загуби.

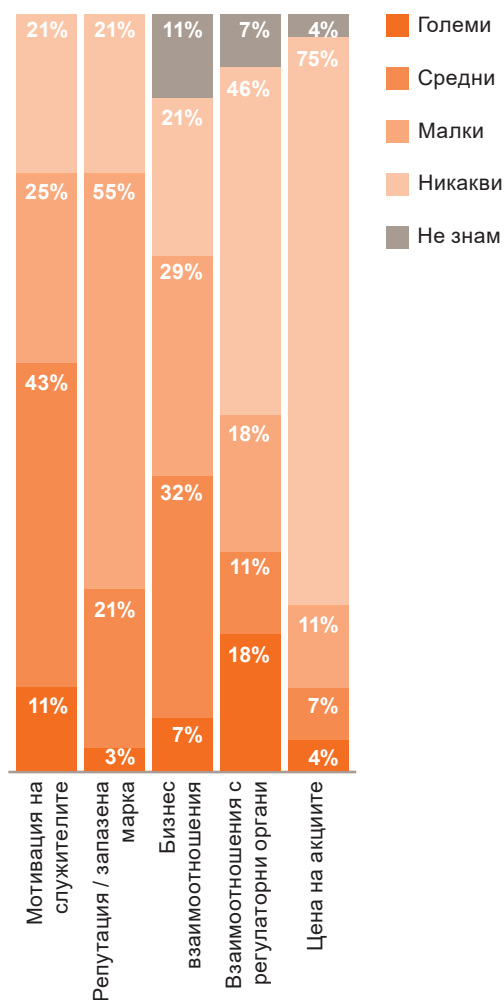
Фигура 12: Финансови загуби

Трябва да признаем, че понякога наистина е трудно да се измерят директните загуби, произтичащи от икономически престъпления, но често е още по-трудно да се измери косвеният ефект на тези злоупотреби върху бизнеса. Резултатите показват, че на най-голям риск е изложена мотивацията на служителите.

Случаите на злоупотреби водят до това служителите да поставят под въпрос корпоративното управление, етичната и работна среда в организацията.

Фигура 13: Косвени загуби (резултати за България)

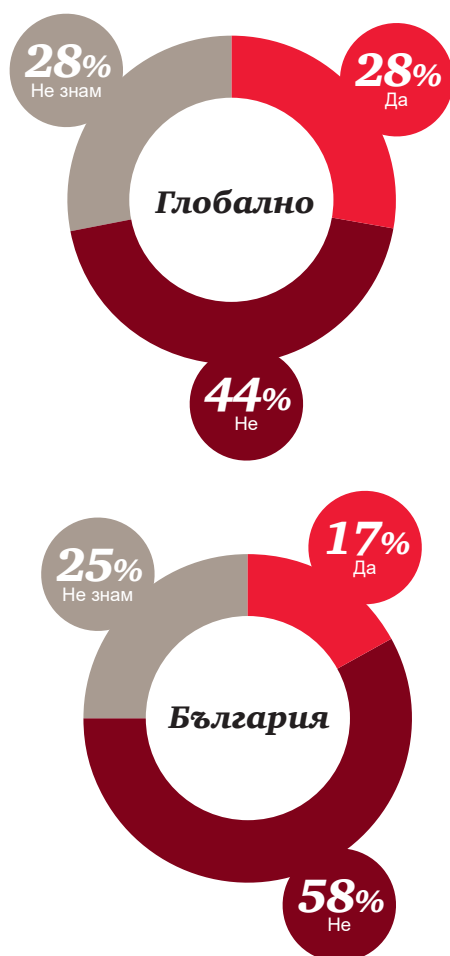

Тук бихме могли да дадем конкретен пример от практиката ни в България, който подчертава колко важен актив е репутацията за всеки бизнес. За да постигне месечните си цели за продажби, част от търговския екип на компания за търговия на дребно започва да прилага следната схема: продава на клиентите някои от компонентите на даден продукт на по-висока от продажната цена. За разликата между получената сума от клиента и действителната продажна цена, се реализират допълнителни (фиктивни) продажби на стоки с ниска продажна цена. В този конкретен случай компанията не понася финансови загуби (те остават за сметка на крайния потребител), но ръководството беше изключително обезпокоено за потенциалния негативен ефект върху репутацията на дружеството.

Борба с икономическата престъпност

Попитахме участниците в проучването дали според тях местните власти разполагат с квалифициран ресурс за разследване и преследване на икономическата престъпност. Мнозинството участници - 44% в света и 58% в България - изразяват съмнения в подготовеността на властите. Фигура 14 показва доколко бизнесът има доверие в способността на право-прилагащите органи (в света и в България) да водят успешна борба с икономическата престъпност.

Фигура 14: Ниво на доверие в правоправоприлагащите органи

Ниската степен на доверие би могла да се дължи на различни фактори като общото ниво на престъпност в страната, умението на право-прилагащите органи да популяризират своята експертиза или пък до каква степен прилагането на закона се възприема по-скоро като политическа намеса. Липсата на доверие в способностите на правоприлагането обаче означава, че в борбата срещу икономическата престъпност бизнесът трябва да разчита най-вече на собствената си информираност по темата и на собствените си умения за противодействие. 83% от българските участници очакват от правителството да подходи безпристрастно към налагането на антикорупционен закон. Резултати за България показват, че на регулаторните органи в страната им предстои още работа, за да убедят организациите, че право-прилагащите институции разполагат с необходимите ресурси и са достатъчно квалифицирани, за да се борят с измами, подкупи и корупционни практики.

Организациите също имат своята роля в тази битка. Разбирането и практиките по отношение на етика и управление на риска се променят. Според резултатите от проучването, по-голямата част от организациите в България са въвели официални програми за управление на риска. Наличието на официално приет етичен кодекс е първата стъпка, но тя не е достатъчна. За да се намали рискът, служителите трябва да знаят как да използват съществуващите политики в процеса на вземане на решения и при изпълнение на служебните им задължения. С други думи, етичните норми и политиките за управление на риска трябва да бъдат напълно интегрирани в организацията чрез обучения, регулярна комуникация, система за възнаграждения и признание, както и чрез дисциплинарни процедури, когато това се налага.

Фигура 15: Наличие на официално въведени програми по етика и управление на риска

Проучването разкрива също, че съществува разлика между „тона на върха“ и реалността в организацията, тъй като значителна част от измамите все още се извършват от служители (46% на глобално ниво и 34% в България), основно от мениджъри на отдели и мениджъри по-малки структурни единици.

Тези резултати показват, че макар и да е задължително условие, налагането на правилен тон от ръководството само по себе си не е достатъчно средство за превенция. Необходимо е също политиките по етика и управление на риска да бъдат ефективно комуникирани в цялата организация.

Това означава, че всеки отделен служител трябва да знае как да взема правилни решения при определени обстоятелства, както и защо това е важно от корпоративна гледна точка. Всичко е въпрос на комуникация – да се обясни защо спазването на правилата е от значение за функцията на всеки конкретен служител и да се определи неговата съответна роля и отговорност.

Резултатите от нашето проучване показват, че не само се увеличава броят на рисковете от икономически престъпления, но заедно с това се повишава и тяхната комплексност. Което изисква от организациите да развият уменията си за идентифициране и намаляване на рисковете от нарушаване на корпоративните правила за управление с по-бързи темпове. Използването на анализ на риска би позволило на компаниите да определят опасността от потенциални измами, както и своите слабости. Чак след като рисковете са дефинирани, могат да се създадат ефективни програми за намаляване на тези рискове.

Окуражаващ е фактът, че 44% от българските организации, които посочват, че са били обект на измама, са разкрили измамата чрез използването на корпоративни контроли (48% глобално). Нашето изследване показва, че бизнес организациите в България започват да обръщат все повече внимание на фактори, които могат да бъдат управлявани от ръководството и въвеждат нови корпоративни контроли като анализ на данни и ротация на персонала.

Опитът ни от работа по проекти с клиенти в България доказва, че ключова предпоставка за ефективна превенция и разкриване на измами е познаването на рисковете от измами, пред които е изправена дадена организация във всяка сфера от своята дейност.

Фигура 16: Вашата организация правила ли е оценка на риска от измами през последните две години? (резултати за България)

Положителен знак е, че през 2016 г. броят на местните организации, които не са правили оценка на риска от измами, е намалял с 9% в сравнение с резултатите от 2014 г. За същия период, броят на компаниите, които са направили такава оценка, се е увеличил с 2%. Въпреки това, все още има какво да се желае като подобрение, тъй като 26% или 1 от 4 от анкетираните организации в България никога не са извършвали подобна оценка (спрямо 22% на глобално ниво).

Друга област, чиито преимущества организациите тепърва ще осъзнават, е ползата от наличието на механизми за подаване на сигнали за нередности. Макар че по-голямата част от българските участници (70%) са посочили, че в организациите им съществуват надеждни канали за споделяне на опасения, включително и политика за подаване на сигнали, едва 4% (спрямо 7% през 2014 г.) от отчетените случаи на измами са били разкрити чрез използването на това средство.

Поглед към бъдещето

На въпроса „Доколко е вероятно организацията Ви да бъде обект на някое от следните икономически престъпления в бъдеще?“, българските организации посочват, че е най-вероятно да бъдат обект на подкупи и корупция, измами, свързани с поръчки и доставки и/или незаконно присвояване на активи. Всички отговори на този въпрос са представени на Фигура 17.

Фигура 17: Доколко е вероятно организацията Ви да бъде обект на някое от следните икономически престъпления в бъдеще?

Като цяло, участниците от България считат, че е по-малко вероятно тяхната организация да бъде изложена на риск от икономически престъпления през следващите две години. На глобално ниво се наблюдава противоположна тенденция. И тук възниква въпросът дали това е само илюзия за безопасност у българските компании. Нашият опит показва, че организациите, които са по-добре информирани за риска, имат по-висока степен на бдителност и готовност, разкриват повече нарушения и по-успешно минимизират щетите, отколкото тези компании, които считат, че са в сравнително безопасна позиция.

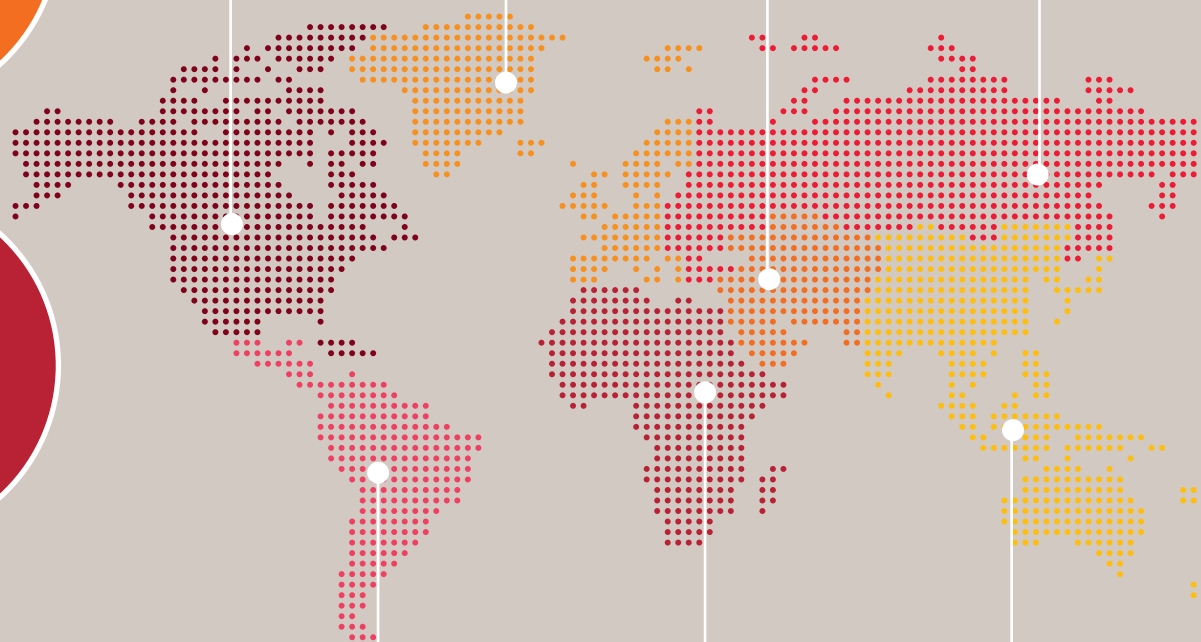

Статистически данни за глобалното участие в проучването

Данни за проучването

Участие по региони

Участници

70%

от участниците са представители на следните функции: изпълнително ръководство, финанси, одит, управление на съответствието или управление на риска

54%

от участниците са представители на организации с повече от 1,000 служители, като

48%

от тях имат повече от 10,000 служители

37%

от участниците са представители на публично търгувани дружества

59%

от участниците са представители на мултинационални организации

Сектори

35%

Индустриален

24%

Финансови услуги

14%

Потребителски услуги

7%

Технологии

6%

Професионални услуги

13%

Други

Форензик контакти за България

Пер А. Съндби, CFE

Съдружник, Ръководител Форензик услуги в Югоизточна Европа
Email: per.sundbye@si.pwc.com
Тел.: +386 1 583 6000
Мобилен: +386 51 687 079

Албена Маркова

Съдружник Консултантски услуги България
Email: albena.markova@bg.pwc.com
Тел.: +359 2 9355 200
Мобилен: +359 897 921 094

Ренета Мамасян

Мениджър Форензик услуги България
Email: reneta.mamassian@bg.pwc.com
Тел.: +359 2 9355 200
Мобилен: +359 896 693 485

Форензик услуги

Мрежата за форензик услуги на ПрайсуотърхаусКупърс включва форензик счетоводители, икономисти, статистици, бивши служители на регулаторни органи, сертифицирани експерти по разследване на измами и специалисти по форензик технологии. Ние помагаме на организациите да се справят с основните финансови и странични рискове, възникващи в следствие на икономически престъпления. Ние установяваме финансови нередности, анализираме комплексни бизнес казуси, с цел намаляване на бъдещ риск от измами.

www.pwc.com/crimesurvey

PwC оказва съдействие на физически и юридически лица в намирането на ефективни решения за техния бизнес. Ние сме мрежа от фирми в 157 държави с над 184 000 служители, ангажирани в предоставянето на качествени одиторски, данъчни и консултантски услуги. За повече информация, посетете нашия сайт www.pwc.com.

Това проучване се предоставя за обща информация и не представлява професионален съвет. Преди да се предприемат (или да не се предприемат) каквито и да било действия, във връзка с информацията в настоящето проучване, трябва да се потърси професионален съвет. Информацията, съдържаща се в това проучване не се ползва с каквато и да е представителност или гаранция (мълчалива или изрична) за прецизност и пълнота и ПрайсуотърхаусКупърс не носи отговорност за действия (или липса на такива) и техните последици, извършени въз основа на информацията в това проучване, както и за решения, взети въз основа на него.

© 2016 ПрайсуотърхаусКупърс. Всички права запазени. Настоящата публикация не може да се разпространява без разрешение от ПрайсуотърхаусКупърс. "ПрайсуотърхаусКупърс" се отнася за мрежата на ПрайсуотърхаусКупърс Интернешънъл Лимитед (PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL)) и/или една или повече от фирмите в нея. Всяка от тези фирми е самостоятелно юридическо лице и не действа като агент на PwCIL или на друга фирма от мрежата. PwCIL не предоставя услуги на клиенти. PwCIL не носи отговорност за действия или бездействия на която и да е от фирмите в нейната мрежа, нито може да осъществява контрол върху изпълнението на техните професионални решения или да ги обвърже по какъвто и да е начин. Никоя от фирмите от мрежата не носи отговорност за действие или бездействие на друга фирма от мрежата, нито може да контролира изпълнението на нейните професионални решения или да обвърже по какъвто и да е начин друга фирма от мрежата или PwCIL.